

Ny rådgivning ska göra svenskt lantbruk mer hållbart

Lantbrukssektorn är en viktig del av Sveriges arbete för ett hållbart samhälle. För att du som lantbrukare ska få förståelse och kontroll över ditt egna hållbarhetsarbete lanserar Greppa Näringen en ny typ av rådgivning – Hållbarhetsanalysen.

Svenska lantbrukare har under många år arbetat med klimat- och miljöåtgärder i Greppa Näringen. Inför en fortsatt satsning i CAP perioden 2023-2027 fördes diskussioner med lantbrukare om hur det fortsatta arbetet inom Greppa Näringen kunde utvecklas. Flera grupper av lantbrukare efterlyste en återkommande rådgivning utifrån gårdens totala hållbarhetsarbete, som komplement till Greppa Näringens rådgivningar kring olika teman och sakfrågor.

Rådgivningen är nu utformad och under sommaren testas Hållbarhetsanalysen på ett antal gårdar för att under hösten kunna erbjudas Greppa Näringens rådgivningsmedlemmar.

– Den nya Hållbarhetsanalysen kan göra det svenska lantbruket ännu mer hållbart! Vi har redan nått långt inom många områden men kan tillsammans bli ännu bättre. Möjligheten att få coachande samtal för den som vill använda egna hållbarhetsmål tror jag också kan bli uppskattad, säger Markus Hoffmann, mark-, vatten och hållbarhetsexpert på LRF.

Kvitto och sporre framåt

Med Hållbarhetsanalysen får du insikt om nuläget och hur gården ligger till i förhållande till andra jämförbara gårdar. Analysen blir ett viktigt underlag när du som lantbrukare resonerar med din rådgivare kring mål och åtgärder.

– Rådgivarens roll är att sammanställa data och vara ett stöd och bollplank. Under själva rådgivningsbesöket och i det fortsatta arbetet på gården. Hållbarhetsanalysen läggs in i Greppa Näringens rådgivnings-

planer. Det blir både ett kvitto på utfört arbete och en sporre framåt, säger Emma Hjelm, projektledare för Greppa Näringen.

Analys inom sex områden

Gårdens data från tidigare rådgivningar inom Greppa Näringen kommer att användas i analysen och kompletteras under rådgivningsbesöket. Hållbarhetsanalysen omfattar sex huvudområden som innehåller förslag på mått och indikatorer.

- Övergödning
- Markhälsa
- Växtskydd
- Biologisk mångfald
- Klimat
- Energi

Alla Greppa Näringens rådgivare ska kunna göra analysen utifrån det underlag och de nyckeltal och indikatorer som tas fram under besöket. I framtiden ska det även vara möjligt för alla intresserade lantbrukare att själva göra en analys på Greppa Näringens "Mina sidor".

Ord från den nya projektledaren

Sedan den 1 februari har jag tagit över som projektledare för Greppa Näringen, men jag är inte helt ny utan har arbetat med Greppa Näringen de senaste fem åren. Med en bakgrund som agronom och rådgivare är det väldigt roligt att få arbeta i den här rollen!

Jag och min familj bor sedan många år på en gård i Mellanskåne, men jag är bördig från östra Småland. Efter att ha arbetat som rådgivare på HIR Skåne och redaktör för tidningen Arvensis kom jag till Jordbruksverket 2018. Det var en sommar vi aldrig glömmet med torka och höga temperaturer. Ett annat speciellt år var 2006 då jag flyttade ner till Skåne och började på HIR Malmöhus. Hösten var extremt blöt, marken bar varken tröskor eller traktorer och spannmålen grodde i axen. Men däremellan har vi som tur är haft många bra år med gott växtnärbalans utnyttjande och det kan en växtnärbalans visa. Kanske har du nyligen gjort en växtnärbalans via rådgivningsbesök eller på Mina sidor på greppa.nu? Det nya stödet för Precisionsjordbruk planering ökar nyttan av balanserna.

Ny hållbarhetsanalys

Greppa Näringen utvecklas ständigt och i år lanserar vi en ny Hållbarhetsanalys som du kan läsa om i medlemsbrevet. Jag tycker att det är en stor fördel att vi är många aktörer som samarbetar i Greppa Näringen, samtidigt som det är på gårdarna hos er lantbrukare som våra råd blir verklighet.

Jag ser fram emot att träffa dig och alla andra lantbrukare i Greppa Näringen vid många olika tillfällen.

Trevlig sommar!

Emma Hjelm

Projektledare Greppa Näringen!

Stina Olofsson, Greppa Näringens projektledare till helt nyligen, har blivit utsedd till Årets agronom 2023. Del av motiveringen lyder: Stina har ofta framhållit att Greppa Näringen ska vara en brygga mellan forskning och praktik och har i alla år arbetat idogt och systematiskt för att rådgivningen som ges inom Greppa Näringen baseras på kunskap och på åtgärder som är lönsamma samtidigt som de ger positiva effekter i miljön och minskar negativ klimatpåverkan. Både med en växande medarbetargrupp på Jordbruksverket och med nyckelpersoner på LRF, Länsstyrelserna och rådgivningsorganisationer har Stina drivit det stora samarbetsprojektet framåt med ständig utveckling i fokus.

Rådgivningen Miljövänlig hästhållning fick i år ta emot Lövsta Future Challenges hållbarhetspris med motiveringen: "Initiativet med Greppa Näringens rådgivning till hästgårdar visar kraften i samverkan och kunskapsspridning. Med utgångspunkt i en förbättrad tillvaro både för våra hästar, hästhållare och vår miljö visar Greppa Näringen på både drivkraft och engagemang. De visar också på ett föredömligt sätt att det är med hjälp av varandra som vi skapar varaktig förändring och förbättring för vår miljö"

Nytt om Greppa Näringen

Inkluderar gårdar från 15 djurenheter

För att ta del av enskild rådgivning krävs nu 15 djurenheter (tidigare 25) eller 50 hektar åkermark. Djurantal för hästgårdar är 10 hästar (tidigare 15). Lägre arealkrav kan vara aktuellt för rådgivning om våtmarker, växtskyddsstrategier i växthus och intill vattenskyddsområden, specialodling och starkt påverkade vattenförekomster.

Digital rådgivning

Länsstyrelserna kan i vissa fall godkänna att hela eller delar av rådgivningen sker

digitalt. En förutsättning är att rådgivningen inte blir lidande och att lantbrukaren känner sig bekväm med att digitala kanaler används.

Utökning till tre besök per år

Nu poängteras tydligare att du som lantbrukare själv kan kontakta länsstyrelsen eller en rådgivare om Greppa Näringens rådgivning önskas, eller om rådgivningsplanen inte följs. Tidigare begränsning på maximalt två besök per år har utökats till maximalt tre besök per år.

Sverige ligger i framkant

Den första N-sensorn testades i fält 1998 och de första vegetationsbilderna från satelliter kunde laddas hem från internet 2015. Sverige ligger i framkant mot precisionsjordbruk, till exempel så finns cirka 350 N-sensorer på gårdar i Sverige och bra utbud av satellitbilder för höstvetegrödornas utveckling och kväveupptag.

Namnet på den nya ettåriga miljöersättningen "Precisionsjordbruk planering" pekar på att precision i gödslingen inleds med en planering. Så ta chansen att se över vilka verktyg för precision du har på din gård. Greppa Näringen erbjuder enskild rådgivning, webinarier, gruppträffar och webbinformation om precisionsjordbruk.

greppa näringen